

सूर्यगढी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ९ संख्या: २ मिति: २०८१/१०/०२

भाग-२

सूर्यगढी गाउँपालिका

सूर्यगढी गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (दोश्रो संसोधन) कार्यविधि - २०८१
सर्वसाधरणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ।

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८१/०९/२९

सूर्यगढी गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (दोश्रो संसोधन) कार्यविधि - २०८१

प्रस्तावना:

गाउँपालिका क्षेत्रमा आवश्यक शान्ति तथा सुव्यवस्था कायम गरी गाउँपालिका एवं नगर क्षेत्र भित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा एवं संरक्षण गर्न, गाउँपालिकाका निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्न, आपतकालीन अवस्थामा राहत र उद्धारको कार्य गर्न, अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न र छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (क) मा उल्लेख भएको नगर प्रहरी सम्बन्धी व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय भएकोले सूर्यगढी गाउँ कार्यपालिकाले सूर्यगढी गाउँपालिकाको नगर प्रहरी संचालन तथा व्यवस्थापन (दोश्रो संसोधन) कार्यविधि - २०८१ तर्जुमा गरी जारी गरिएको छ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(क) यो कार्यविधिको नाम “सूर्यगढी गाउँपालिकाको नगर प्रहरी संचालन तथा व्यवस्थापन (दोश्रो संसोधन) कार्यविधि - २०८१” रहेको छ।

(ख) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागुहुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

(क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ सम्झनु पर्दछ।

(ख) “गाउँपालिका” भन्नाले सूर्यगढी गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ।

(ग) “सभा” भन्नाले गाउँपालिकाका गाउँ सभा सम्झनु पर्दछ।

(घ) “गाउँ कार्यपालिका” भन्नाले सूर्यगढी गाउँ कार्यपालिका भन्ने सम्झनु पर्दछ।

(ङ) “अध्यक्ष” भन्नाले सूर्यगढी गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

(च) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले सूर्यगढी गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ।

(छ) “नगर प्रहरी” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सूर्यगढी गाउँपालिकाबाट नियुक्त प्रहरी कर्मचारी सम्झनु पर्दछ।

(ज) “नगर प्रहरी संयोजक” भन्नाले आफू मातहतको जनशक्तिलाई आन्तरिक रूपमा कमाण्ड गर्ने सिनियर नगर प्रहरी भन्ने सम्झनु पर्दछ।

(झ) “नगर प्रहरी उपसंयोजक” भन्नाले नगर प्रहरी संयोजक मातहत रहने तथा नगर प्रहरी जवानहरूलाई कमाण्ड गर्ने नगर प्रहरी सम्झनु पर्छ।

(ञ) “नगर प्रहरी कर्मचारी” भन्नाले नगर प्रहरी संयोजक र जवानलाई सम्झनु पर्दछ।

(ट) “समिति” भन्नाले सूर्यगढी गाउँपालिकाको पदपूर्ति समितिलाई सम्झनु पर्दछ।

(ठ) “अस्थायी पद” भन्नाले म्याद नतोकिएको गाउँपालिकाको सभाद्वारा स्वीकृत अस्थायी पद सम्झनु पर्दछ।

(ड) “सेवा करार” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम स्वीकृत दरवन्दीमा कुनै व्यक्तिको सेवा करारमा लिने सम्झौता गरी सेवा करारमालिने कार्य सम्झनु पर्दछ।

(ढ) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिए बमोजिमको व्यवस्था सम्झनु पर्दछ।

३. कार्यविधिको व्याख्या गाउँ कार्यपालिकाले गर्ने:

(१) यो कार्यविधिको व्याख्या गाउँ कार्यपालिकाले गर्नेछ।

(२) कुनै अधिकारीले यो कार्यविधिको प्रयोग गर्दा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई मर्का परेमा निजले गाउँ कार्यपालिका समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम परेको निवेदन उपर निवेदन परेको मितिले ३० दिन भित्रमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरी सक्नु पर्नेछ।

परिच्छेद-२

नगर प्रहरी सेवा गठन, रेखदेख र नियन्त्रण

४. नगर प्रहरी सेवाको गठन:

गाउँपालिकामा एक नगर प्रहरी सेवाको गठन गरिनेछ। नगर प्रहरी सेवाका विभिन्न पदहरू, विभिन्न पद अन्तर्गत रहने प्रहरी कर्मचारीहरूको दरवन्दी संख्या र पदपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था यो कार्यविधि अनुसार हुनेछ।

५. गाउँपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद:

(१) गाउँपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद देहाय अनुसार हुनेछ।

(क) नगर प्रहरी संयोजक

(ख) नगर प्रहरी उपसंयोजक

(ग) नगर प्रहरी जवान

(२) उप-दफा (१) अनुसारका पदहरू मध्ये आवश्यकता अनुसारका पदहरू र ती पद अन्तर्गत रहने नगर प्रहरी कर्मचारीको दरवन्दी र संख्या गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत गर्नेछ।

(३) उप-दफा (२) बमोजिम स्वीकृत दरवन्दीमा यो कार्यविधि बमोजिम नयाँ भर्ना प्रक्रियाद्वारा पदपूर्ति गरिनेछ।

(४) गाउँपालिकाले प्रत्येक पदको कार्य विवरण बनाउने छर त्यस्तो कार्य विवरणमा उक्त पदको काम, कर्तव्य, अधिकार र उत्तरदायित्व समेत उल्लेख गरिनेछ।

(५) नगर प्रहरी संयोजक लगायत नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार यसै कार्यविधिमा व्यवस्था गरिए अनुसार हुनेछ।

परिच्छेद ३

नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

६. नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार:

(१) नगर प्रहरी कर्मचारीको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार हुनेछः

- (क) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा अवरोध पुन्याई राखिएका निर्माण सामग्रीहरू त्यस्ता पसल/व्यवसायबाट हटाउन लगाउने, नमानेमा आफै हटाई हटाउन लाग्ने खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न पेश गर्ने।
- (ख) नगर क्षेत्रभित्र दैनिक उत्पादन हुने फोहरमैला निर्धारित समय रस्थानमा राख्न लगाउने, अटेर गर्नेलाई कानून बमोजिम कारवाही गर्न पेश गर्ने।
- (ग) सार्वजनिक जग्गा, बाटो, मठ मन्दिर, ढल नाला, चोक, पोखरी मिची कसैले घर कम्पाउण्ड, टहरा वा त्यस्तै अन्य निर्माण कार्य गरेको अथवा व्यक्तिगत रूपले प्रयोग गरेको छु छैन निरीक्षण गर्ने। निर्माण वा अतिक्रमण गरेको देखिएमा निर्माण कार्य रोक्का गरी कानून शाखा मार्फत निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गर्ने, आदेश अनुसार गर्ने गराउने।
- (घ) नगर क्षेत्र भित्र कसैले भवन निर्माण गर्दा अनियमित निर्माण कार्य गरेको देखिएमा नक्सापास भए नक्सापासको प्रमाण पत्र सहितको प्रतिवेदन सम्बन्धित शाखा मार्फत निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गर्ने, मापदण्ड विपरित देखिई भत्काउने आदेश भएमा आदेशानुसार गर्ने गराउने।
- (ङ) छाडा पशु चौपाया पक्राउ गरी लिलामका लागि पेश गर्ने, लिलाम हुन नसकेका छाडा पशु चौपाया गाउँपालिकाले तोके बमोजिम व्यवस्थापन गर्ने, गराउने।
- (च) स्वास्थ्यक लागि हानिकारक वस्तु तथा सडेगलेको खाद्यपदार्थविक्री वितरणमा रोक लगाउने। तोकिएका मापदण्ड विपरित सडेगलेको हानिकारक वस्तु विक्रि गरेको पाईएमा पहिलो पटक भए जफत गरी गाड्न लगाउने। पटक पटक यस्तो कार्य दोहरिएमा नियमानुसार जरिवाना गर्न वा पसल बन्द गर्न, गराउन राय साथ पेश गर्ने।
- (छ) रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशु पंक्षी काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशु पंक्षीको मासु विक्री वितरणमा रोक लगाउने। अटेर गरेमा जफत गरी नष्ट गर्ने र नियमानुसार कारवाहीका लागि राय सहित पेश गर्ने।
- (ज) छाडा कुकुर नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्ने। मरेका जीवजन्तु समयमै उचित स्थानमा गाडन लगाउने।
- (झ) सडक आवागमन वा सर्व साधारणको लागि खतरा देखिएका रुखहरू काटन लगाउने। जोखिमपूर्ण घर, पर्खाल भए सो को लिखित प्रतिवेदन पेश गरी आदेशानुसार गर्ने गराउने।
- (ञ) वडा समिति, टोल सुधार समिति वा टोल विकास संस्था, अन्य सामाजिक संघ संस्था र सुरक्षा निकायसँगको सहकार्यमा सरसफाई, सुरक्षा र सामाजिक विकृति हटाउने कार्य गर्ने, गराउने।
- (ट) गाउँकार्यपालिका विभिन्न समिति, उप-समिति विभाग तथा आयोजनाहरूबाट लागु हुने नीति नियम, निर्णय, मापदण्ड र गाउँपालिकाको विद्यमान कानून कार्यान्वयन गर्ने।

- (ठ) गाउँ/नगरमा सु-व्यवस्था कायम गर्ने, गाउँपालिकाको चलअचल सम्पत्ति, भवन, जग्गा, पार्क, मेशिन, उपकरण आदिको सुरक्षा गर्ने।
- (ड) इजाजत बिना पेशा व्यवसाय गरेको फेला परेमा पेशा/व्यवसायको दर्ता नविकरण गर्न लगाउने।
- (ढ) नगर क्षेत्रमा भित्ते लेखन, पोल व्यानर, कस व्यानर र विज्ञापन नीतिले विषेध गरेको विज्ञापन प्रचार प्रसार सामाग्री तथा पोष्टर टाँस्ने कार्यमा पूर्णतया प्रतिवन्ध लगाउने, अटेर गर्नेलाई कारवाही गर्ने।
- (ण) बिना इजाजत व्यानर, होडिङ्ग बोर्ड ग्लोबोर्ड लगाएतका अन्य विज्ञापन सामाग्री राखेको पाइएमा पक्राउ गरी इजाजत लिन लगाउने, नमानेमा कारवाही गर्ने।
- (त) गाउँपालिकाले संचालन गर्ने वा भागलिने सभा, सम्मेलन, तालिम, अभ्यास आदि जस्ता कार्यक्रमहरूमा सुरक्षा प्रदान गर्ने र तोकिए बमोजिम गाउँपालिकाको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने।
- (थ) नापतौलका सामाग्रीको चेक जाँच गर्ने, पसल/व्यवसायमा मूल्य सूची राख्न लगाई नियमित अनुगमन गर्ने।
- (द) होटेल, रेष्टुरेण्ट, गेष्ट हाउस, मसाज, पार्लर जस्ता गतिविधिहरूको निरीक्षण गर्ने, मापदण्ड अनुरूप संचालन भएको नदेखिएमा कारवाहीको लागि पेश गर्ने।
- (ध) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सार्वजनिक स्थलमा तास-जुवा लगायतका विकृतिजन्य क्रियाकलापमा रोक लगाउने। अनुमति बिना जादु, सर्कस र आर्थिक संकलन गर्ने प्रकृतिका विभिन्न खेलहरू सञ्चालन गर्न नदिने।
- (न) गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र संचालनमा आएका अस्थायी प्रकृतिका बजारहरूको रेखदेख गर्ने, व्यापारीहरूको लगत राख्ने।
- (प) अरुलाई बाधापुग्ने गरी लाउड स्पिकर, रेडियो तथा ध्वनी उत्पादन गर्ने अन्य उपकरण प्रयोग गर्न नदिने।
- (फ) ध्वनी, धुँवा, प्रकाश अथवा अन्य कुनै कारणले सार्वजनिक रूपमा बाधा पुग्ने गरी उद्योग धन्दा संचालनमा रोक लगाउने।
- (ब) पार्किङ्ग स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने।
- (भ) गाउँ/नगर क्षेत्रभित्रका निजी सुरक्षा गार्ड आपूर्ति व्यवसाय संचालन गर्ने फर्म, कम्पनी संचालकहरूको सूची तयार गरी राख्ने र अनुगमन गर्ने।
- (म) दमकल तथा एम्बुलेन्स सेवालार्ई २४ सै घण्टा चुस्त र दुरुस्त राखी माग भएको ठाउँमा तुरुन्त राहत कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने।
- (य) विपद्, माहामारी भएमा उद्धार तथा राहतका लागि तुरुन्त परिचालित हुने।
- (र) गाउँपाकिका मातहत विभाग/महाशाखा, आयोजना, कार्यक्रम अन्तरगत तोकिए बमोजिमका कार्यहरू गर्ने गराउने।
- (ल) माथि खण्ड (र) बमोजिम विभाग/महाशाखा, आयोजनाबाट कार्यान्वयनका लागि प्राप्त भएका आदेश तथा निर्देशन कार्यान्वयन गरी सो को विवरण तोकिएको समय भित्र उपलब्ध गराउने।

- (व) न्यायिक समितिले आदेश गरे बमोजिम सम्बन्धित पक्षहरु कहाँ म्याद तामेली गर्ने र पूर्जी, सूचना बुझाउने।
- (श) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने।
- (ष) गाउँपालिकाबाट तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने गराउने।
- (२) नगर प्रहरी कर्मचारीको कार्य विवरण तयार गर्दा उपदफा (१) अन्तरगत उल्लेख भएका काम, कर्तव्य र अधिकारलाई आधार मानी तयार गरिनेछ।

परिच्छेद-४

दरवन्दी श्रृजना र पदपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था

७. पद तथा दरवन्दी श्रृजना सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) गाउँपालिकामा रहने नगर प्रहरीको विभिन्न पद/तह तथा दरवन्दीको श्रृजना र खारेजी सम्बन्धी व्यवस्था गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ।
- (२) दरवन्दी श्रृजना तथा खारेजीका लागि प्रस्ताव पेश गर्नु भन्दा अघि सो पद श्रृजना गर्नु पर्ने कारण, प्रस्तावित पदले गर्नु पर्ने कामको विवरण, मौजुदा दरवन्दीबाट थप गरेको कार्यबोभ सम्हाल्न सक्ने नसक्ने अवस्था, आर्थिक क्षमता तथा प्रस्तावित पदले संगठनात्मक स्वरूपमा पर्ने प्रभाव समेतका विषयहरु स्पष्ट गरी सभा समक्ष पेश गर्न पर्नेछ।

८. नगर प्रहरीको शुरु नियुक्ति हुने पदहरु:

नगर प्रहरीको देहायका पदहरु खुला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गरी नियुक्ति हुने तथा पद पूर्ति हुनेछ।

- (क) नगर प्रहरी संयोजक
- (ख) नगर प्रहरी उपसंयोजक
- (ग) नगर प्रहरी जवान

९. नियुक्ति गर्ने अधिकारी:

पदपूर्ति समितिको सिफारिसमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नगर प्रहरीको नियुक्ति गर्नेछन।

१०. पदपूर्ति गर्ने तरिका:

नगर प्रहरी कर्मचारीको पदपूर्ति देहाय बमोजिम गरिनेछ।

सि.नं.	पद	खुल्ला प्रतियोगिता	जम्मा
१	नगर प्रहरी संयोजक	१००%	१००%
२	नगर प्रहरी उपसंयोजक	१००%	१००%
३	नगर प्रहरी जवान	१००%	१००%

११. खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति हुने पदको आवश्यक योग्यता:

- (१) नगर प्रहरी संयोजक र नगर प्रहरी उपसंयोजक पदको आवश्यक योग्यता देहाय अनुसार हुनेछ।
- (क) दरखास्त आह्वान भएको सालको बैशाख १ गते २५ वर्ष उमेर पुगेको र ५० वर्ष ननाघेको।
- (ख) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तिमा आधारभूत तह (१-८) वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको।

- (ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।
- (घ) छाती नफूलाउँदा घटीमा ३१ ईन्च र फुलाउँदा ३३ ईन्च भएको ।
- (ङ) उचाई पुरुषको हकमा ५ फिट २ ईन्च महिलाको हकमा ५ फिट ।
- (च) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको ।
- (छ) नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रभएको ।
- (ज) स्वीकृत चिकित्सकबाट निरोगिताको प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको ।
- (झ) कुनै पनि खेलकुद क्षेत्रमा आवद्ध भएको वा प्रशिक्षक प्रशिक्षण प्रदान गरेको अनुभव को प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको ।

(२) नगर प्रहरी जवानमा खुला प्रतियोगिताद्वारा पदपुर्ति गर्दा आवश्यक पर्ने योग्यता देहाय अनुसार हुनेछ ।

- (क) दरखास्त दिने सालको बैशाख १ गते १८ वर्ष उमेर पूरा भएको ३६ वर्ष ननाघेको ।
- (ख) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तिमा आधारभूत तह (१- ८) वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको ।
- (ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।
- (घ) छाती नफूलाउँदा घटीमा ३१ ईन्च र फुलाउँदा ३३ ईन्च भएको ।
- (ङ) उचाई पुरुषको हकमा ५ फिट २ ईन्च महिलाको हकमा ५ फिट ।
- (च) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको ।
- (छ) नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रभएको ।
- (ज) स्वीकृत चिकित्सकबाट निरोगिताको प्रमाण पत्रप्राप्त गरेको ।

१२. पदपुर्ति समिति:

गाउँ कार्यपालिकाले देहाय बमोजिमको नगर प्रहरी पदपुर्ति समिति गठन गर्नेछ ।

- (क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी - संयोजक
- (ख) शिक्षा अधिकृत - सदस्य
- (ग) गाउँपालिका स्वास्थ्य संयोजक वा निजले तोकेको स्वास्थ्य कर्मचारी - सदस्य
- (घ) नजिकको नेपाल प्रहरी चौकी ईन्चार्ज - सदस्य
- (ङ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारी - सदस्य सचिव

१३. पदपुर्ति समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

(१) पदपुर्ति समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

- (क) यस कार्यविधि बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गर्ने ।
- (ख) खुला प्रतियोगिताद्वारा पदपुर्ति हुने पदको पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने ।
- (ग) करार सेवाद्वारा पदपुर्ति हुने सेवाहरुमा अन्तरवार्ता सञ्चालन गर्ने ।
- (घ) पदपुर्ति कार्य तालिका बनाउने ।
- (ङ) परीक्षाको किसिम तोक्ने ।
- (च) पदपुर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्ने ।
- (छ) परीक्षा संचालन तथा नतीजा प्रकाशन गर्ने ।

(ज) नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्ने ।

(२) पदपुर्ति समितिले पदपुर्तिका सम्बन्धमा अन्य आवश्यक कुराहरु आफै निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ र थप जनशक्ति आवश्यक परेमा आमन्त्रीत गरि राख्न सक्नेछ ।

१४. योग्यताक्रम सूची र नियुक्ति सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) पदपुर्ति समितिले उम्मेदवारहरुले लिखित परीक्षा र अन्तरवार्तामा प्राप्त गरेको अंकको आधारमा योग्यताक्रम सूची तयार गरी नियुक्तिका लागि सिफारिस पेस गर्नेछ । यसरी सिफारिस गर्दा कूल रिक्तपदको वढीमा १५ प्रतिशत सम्म योग्यताक्रम अनुसार वैकल्पिक उम्मेदवारको सूची समेत राखिने छ ।

(२) यसरी समितिबाट पदपुर्तिका लागि सिफारिस भै आएपछि गाउँ कार्यपालिकाले ३० दिनभित्र नियुक्ति दिने निर्णय गरि सक्नुपर्नेछ ।

(३) उप दफा (२) बमोजिम गाउँ कार्यपालिकाबाट निर्णय भएको मितिले ७ दिन भित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्तिपत्र दिनेछन ।

(४) वैकल्पिक उम्मेदवारले १ वर्ष सम्म पनि नियुक्ति प्राप्त गर्न नसकेमा उक्त सूची स्वतःखारेज हुनेछ ।

१५. परीक्षणकालमा राखिने:

(१) खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा नियुक्ति गरिएका प्रहरी कर्मचारीलाई १ वर्षको परीक्षणकालमा राखिनेछ तर महिला नगर प्रहरी कर्मचारीको हकमा परीक्षणकालको अवधि ६ महिनाको हुनेछ ।

(२) उप दफा (१) बमोजिम परीक्षणकालमा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक नभएमा निजलाई नियुक्ति गर्ने अधिकारीले अबकास दिनेछ ।

१६. सेवा करार सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) समितिले खुला प्रतियोगिताद्वारा पद पुर्ति हुने पदमा आवश्यक योग्यता पुगेका व्यक्तिहरुलाई निजहरुको योग्यता परीक्षण गरी सेवा करारमा नियुक्ति गर्न गाउँ कार्यपालिकामा सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुलाई गाउँ कार्यपालिकाले सेवा करारमा नियुक्ति गर्ने गरी निर्णय गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सेवा करारमा लिने निर्णय गर्दा सेवा करारको अवधि, पाउने पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा समेत उल्लेख गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको निर्णय पश्चात प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सेवाशर्तहरु र सुविधाका कुराहरु समेत स्पष्ट उल्लेख गरी सेवा करारमा लिने व्यक्ति संग वढीमा १ वर्षका लागि सेवा करार सम्भौता गर्नु पर्नेछ ।

(५) सम्झौता बमोजिम सेवा करारको अवधि समाप्त भए पश्चात पनि सेवा करारमा लिएको व्यक्तिको सेवा सन्तोषजनक भएमा गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम सेवा करारको अवधि थप गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले पुनः सम्भौता गर्न सक्नेछन ।

(६) यस दफा बमोजिम सेवा करारमा नियुक्ति हुने व्यक्तिले सम्भौतामा उल्लेख भए बाहेकका अन्य कुनै सुविधा, सहलियतको दावि गर्न पाउने छैन ।

(७) यस दफा बमोजिम सेवा करारमा नियुक्ति गर्दा तत् तत् पदलाई आवश्यक पर्ने योग्यता समेतलाई आधार लिई नियुक्ति सम्बन्धी कारवाही अगाडी वढाउनु पर्नेछ।

१७. सरुवा सम्बन्धी व्यवस्था:

आवश्यकतानुसार गाउँपालिकाका विभिन्न वडा एवं कार्य क्षेत्रमा नगर प्रहरी संयोजकको सिफारिसमा नगर प्रहरीहरूको सरुवा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गर्नेछन्।

१८. आपूर्तिकर्ता सँगबाट सेवा करारमा सुरक्षा जनशक्ति प्राप्त गर्न सकिने:

गाउँपालिकाले सुरक्षा जनशक्ति आपूर्ति व्यवसाय संचालन गर्ने कुनै फर्म, कम्पनी संचालकहरूबाट सेवा करारका विभिन्न शर्तहरू तोकी निश्चित समयका लागि सेवा करार सम्भौता द्वारा आपूर्तिको व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद-५

गाउँपालिका प्रशासन र नगर प्रहरी बीचको सम्बन्ध

१९. प्रशासनको नियन्त्रणमा रहने:

(१) नगर प्रहरीको अनुशासन र आन्तरिक खटन पटन बाहेक समस्त नगर प्रहरी कर्मचारी गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र विषयगत जिम्मेवारी तोकिएको अधिकार प्राप्त अधिकारीको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहनेछन्।

(२) नगर प्रहरी अनुशासन र आन्तरिक खटन पटन सम्बन्धी कार्य सामान्यतया नगर प्रहरी प्रमुखले गर्नेछन्।

परिच्छेद-६

विदा सम्बन्धी व्यवस्था

२०. विदा अधिकारको कुरा होइन:

(१) नगर प्रहरी कर्मचारीले अधिकारको रूपमा विदाको दावी गर्न पाउने छैन।

(२) विदा स्वीकृत गर्ने अधिकारीले आफ्नो स्व-विवेकले विदा स्वीकृत, अस्वीकृत गर्न सक्नेछ। निजले विदा बसेको नगर प्रहरीको विदा रद्द गरी बोलाई काममा लगाउन सक्नेछ।

२१. नगर प्रहरीले पाउने विदा सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) सेवा करारमा कार्यरत नगर प्रहरी कर्मचारीले पनि गाउँपालिकाका स्थायी कर्मचारीले गाउँपालिकाको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कानून बमोजिम प्राप्त गर्ने विदाहरू सोही कानूनको अधिनमा रही प्राप्त गर्न सक्नेछन्। तर सेवा करारमा छुट्टै सम्भौताद्वारा नियुक्ति भएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सार्वजनिक विदा (पालो मिलाई बस्नुपर्ने बाहेकमा) बाहेक उपरोक्त विदा सुविधा उपलब्ध हुने छैन।

(२) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई अध्ययन विदा, असाधारण विदा र अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थामा सेवा गर्न दिन सकिने विदाहरू गाउँकार्यपालिकाले मात्र स्वीकृत गर्न सक्नेछ। अन्य विदाहरूको हकमा भैपरी आउने र पर्व विदा नगर प्रहरी प्रमुखले र बाँकी अन्य विदाहरू कर्मचारी प्रशासन शाखाका प्रमुखले स्वीकृत गर्नेछन्।

(३) विदा लिने विधि, विदाका प्रकार, विदा सम्बन्धी शर्तहरू र अन्य कुराहरू गाउँपालिकाको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी विद्यमान कानून बमोजिम हुनेछ।

२२. विदा स्वीकृत नगराई कार्यालयमा अनुपस्थित हुने उपर कारवाही:

विदा नलिई कार्यालयमा अनुपस्थितहुने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई गएल र तलबकट्टी गरी विभागीय सजाय समेत गरिनेछ। यसरी गएल भएको अवधि सेवा अवधिमा गणना हुने छैन।

२३. विदा अभिलेख राख्ने:

विदा दिने अधिकारीले छुट्टै किताब खडा गरी विदाको अभिलेख अद्यावधिक राख्नु पर्नेछ।

२४. झुटो कारण देखाई विदा बसेमा कारवाही हुने:

झुटो कारण देखाई विदा बसेको पाईएमा त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारी विभागीय सजायको भागी हुनेछ।

परिच्छेद-७

आचरण

२५. नगर प्रहरीको आचरण:

नगर प्रहरी कर्मचारीले देहाय बमोजिमको आचरणको पालना गर्नुपर्नेछ।

(क) आफ्नो कार्यालयको काममा कुनै असर पर्ने गरी आफू वा परिवारका सदस्य समेतले गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृती विना कोही कसैसंगबाट दान, वक्स पुरस्कार वा उपहार स्वीकार गर्नु हुदैन।

(ख) कुनै किसिमको चन्दा माग्न वा लिन हुदैन।

(ग) आफू वा आफ्ना परिवारको नाममा कुनै अचल सम्पत्ति खरीद गर्नु पर्दा गाउँपालिकाको स्वीकृती लिनुपर्नेछ।

(घ) आफू वा आफ्ना परिवारका सदस्यको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ति नगद, सुन, चाँदी, शेयर र बैंक ब्यालेन्स विवरण सहितको सम्पत्ति विवरण सेवाप्रवेश गरेको ३ महिनाभित्र र हरेक आर्थिक वर्ष समापन भएको मितिले ६० दिनभित्र यस्तो अद्यावधिक विवरण गाउँपालिकामा पेस गर्नु पर्नेछ।

(ङ) गाउँपालिकाको स्वीकृती वेगर कुनै व्यापार व्यवसाय गर्न पाइनेछैन।

(च) गाउँपालिकामा आफ्नो कर्तव्य पालनाको सन्दर्भमा वा कार्यालयका आफ्नो जानकारीमा आएका कुनै सूचनाहरू गाउँपालिकाको आख्तियारी विना कोही कसैलाई दिनु हुदैन।

(छ) रेडियो वा कुनै पत्रपत्रिकामा वेनामी कुनै लेख प्रकाशित गर्न वा प्रसारण गर्नु हुदैन तर साहित्यिक रचनाहरू प्रकाशन गर्न पाइनेछ।

(ज) गाउँपालिकालाई खलल पुग्नेगरी वा गाउँपालिकाका नीति विरुद्ध कुनै भाषण, संवाद वा लेख रचना प्रकाशन गर्न पाइने छैन।

(झ) निर्वाचनमा कुनै पनि राजनैतिक दलका लागि मत माग्ने वा निर्वाचनमा प्रभाव पार्ने उद्देश्यले भाग लिनु हुदैन। तर प्रचलित कानून बमोजिम गोप्य मताधिकारको प्रयोगमा भने बाधा पर्नेछैन।

(ञ) समयपालन वा नियमिततामा नगर प्रहरी कर्मचारी चुस्त दुरुस्त हुनु पर्नेछ।

(ट) आफ्नो कर्तव्य तत्परताका साथ पालन गर्नु पर्नेछ।

(ठ) आफू भन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आदेश पालना गर्ने र माथिका अधिकृतहरू उपर उचित आदर देखाउनु पर्नेछ।

(ड) आफ्नो मतलब साध्यपार्न कुनै अनुचित प्रभाव पार्नु हुदैन।

(ढ) बहु विवाह, बालविवाह र अनमेल विवाह गर्नु हुदैन। प्रचलित कानून विपरित हुने गरी विवाह गर्नु गराउनु हुदैन।

परिच्छेद-५ सजाय र पुनरावेदन

२६. सजाय:

उचित र प्रयास कारण भएमा नगर प्रहरीलाई देहाय बमोजिम सजाय गर्न सकिनेछ:

(१) सामान्य सजाय:

(क) नसिहत दिने।

(ख) तलब वृद्धि वा पदोन्नति रोक्का गर्ने।

(२) विशेष सजाय:

(क) भविष्यमा अयोग्य नठहरिने गरी नोकरीबाट हटाउने।

(ख) भविष्यमा अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट बरखास्त गर्ने।

२७. गाउँपालिकाको विद्यमान कानून बमोजिम हुने:

दफा २९ बमोजिम सामान्य सजाय र विशेष सजाय गर्ने अवस्था, सजाय गर्दा अपनाउनु पर्ने प्रक्रिया, सजाय गर्ने अधिकारी र सो सजाय उपरको पुनरावेदन एवं निलम्बन सम्बन्धी व्यवस्था गाउँपालिकाले आफ्नो कर्मचारीहरूको लागि कार्यान्वयनमा ल्याएको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कानूनमा गरिएको व्यवस्था नै नगर प्रहरी कर्मचारीको हकमा समेत लागु हुनेछ। तर सेवा करारमा लिएका नगर प्रहरी कर्मचारीको हकमा स्पष्टिकरण सहित सामान्य प्रक्रियाबाट सजाय गरी सेवाबाट हटाउन सकिने छ।

परिच्छेद-९

अवकाश, उपदान तथा अन्य सुविधाहरू र तलब भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था

२८. अनिवार्य अवकाश:

(१) नियुक्ति भएका देहायका नगर प्रहरी कर्मचारीको देहाय बमोजिमको उमेर पुगेपछि वा निजको सेवा अवधि ३० वर्ष पुरा भएपछि निजलाई सेवाबाट अवकाश दिइनेछ।

(क) नगर प्रहरी संयोजक - ५८ वर्ष

(ख) नगर प्रहरी उपसंयोजक - ५८ वर्ष

(ग) नगर प्रहरी जवान - ५५ वर्ष

(२) उमेरको गणना तथा अवकाश सम्बन्धी अन्य प्रक्रिया को हकमा गाउँपालिकाको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कानूनमा गरिएको व्यवस्था लागु हुनेछ।

२९. कर्मचारी प्रशासन कानून बमोजिम हुने:

स्थायी नगर प्रहरी कर्मचारीले पाउने उपदान, पारिवारिक वृत्ति वा उपदान, अशक्त वृत्ति, असाधारण पारिवारिक वृत्ति र उपदान, उपचार खर्च जस्ता सुविधाको हकमा समेत गाउँपालिकाको आफ्नै स्थायी कर्मचारीको लागि व्यवस्था गरिएको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कानूनमा गरिएको व्यवस्था लागु हुनेछ।

३०. तलब भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था:

नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको तलबभत्ता, तलब वृद्धि जस्ता विषयहरू गाउँपालिकाकाको निर्णय अनुसार उपलब्ध गराइनेछ।

३१. सेवा करारमा नियुक्त हुने नगर प्रहरीको तलब भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था:

गाउँपालिकामा सेवा करारमा नियुक्ति हुने नगर प्रहरीको तलब, भत्ता र अन्य सुविधाहरूका सम्बन्धमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरी त्यस्तो सेवा करार सम्भौतामा उल्लेख गरिएको सुविधा उपलब्ध गराइनेछ। सो बाहेक अन्य सुविधा उपलब्ध हुने छैन।

३२. नगर प्रहरी कर्मचारीको पोशाक सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) गाउँ कार्यपालिकाले नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नेपाल सरकारको प्रचलित कानून अनुसार उपलब्ध हुने पोशाक भत्ता अन्य कर्मचारीहरूसँगै प्रत्येक वर्षको चैत महिनामा प्रदान गर्नेछ।
- (२) पोशाकको रंग, किसिम, ड्रेस कोड र अन्य विषयमा गाउँपालिका अध्यक्षसंग राय लिई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोक्नेछन।
- (३) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई यो दफा बमोजिम पोशाक वितरण गर्न नसकिएको अवस्थामा स्थानीय दररेट बमोजिम सिलाई ज्याला र तोकिए बमोजिमको पोशाक खरीद रकम समेत एकमुष्ट उपलब्ध गराइनेछ।
- (४) सेवा करारमा नियुक्ति पाएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई समेत गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिमको पोशाक वा पोशाक खर्च उपलब्ध हुनेछ।
- (५) यस दफा बमोजिम तोकिए बमोजिमको पोशाक प्राप्त गर्ने प्रहरी कर्मचारीले अनिवार्य रूपमा त्यस्तो पोशाक लगाउनु पर्नेछ।

परिच्छेद-१०

विविध

३३. तालिम सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) नगर प्रहरीलाई आधारभूत तालिमको अतिरिक्त सेवाकालिन तालिम उपलब्ध गराइनेछ।
- (२) यसरी दिइने तालिमको लागि विज्ञ समूहद्वारा पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी सोही अनुरूप तालिम प्रदान गरिनेछ।
- (३) प्रत्येक पदमा कार्यरत नगर प्रहरी कर्मचारीले तोकिए बमोजिमको तालिम अनिवार्य रूपमा लिनु पर्नेछ।
- (४) तालिम सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

३४. चाड पर्व खर्च पाउने:

नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूले खाइपाइ आएको एक महिना बराबरको तलब वर्षको एक पटक चाड पर्व खर्चको रूपमा प्राप्त गर्नेछन्। तर सेवा करारमा कार्यरत नगर प्रहरी कर्मचारीको हकमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ।

३५. कार्यविधिमा हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्ने:

गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने क्रममा आवश्यकता अनुसार थपघट, हेरफेर वा परिमार्जन गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गर्नेछ।

आज्ञाले,

शैलेश किरण राई चाम्लिङ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत